

Schriftelijke vraag		Gesteld door: PvdA	
Datum	9 oktober 2019		
Onderwerp	Uitstel Beter Afval Scheiden		
Portefeuillehouder	Wethouder drs. C.F.G.R. (Klaar) Koenraad		
Overige betrokken portefeuillehouder(s)			

De fractie heeft de volgende vragen:

In de raadsvergadering van 4 april 2019 heeft een meerderheid van de gemeenteraad besloten, op voorstel van het college van B&W, om in het 4e kwartaal 2019 de inzameling van het restafval aan huis voortaan 1x per 4 weken uit te voeren.

Tot vandaag hadden onze fracties, maar vooral ook onze inwoners, niets vernomen van u of de uitvoerende instantie (SAVER), over de wijziging die op 4 april 2019 was aangenomen.

Vandaag hebben we kennis kunnen nemen van uw raadsmededeling waarin u aangeeft dat de invoering van 1x per 4 weken inzamelen restafval niet dit kwartaal wordt ingevoerd, maar start op 1 maart 2020.

In uw raadsvoorstel, wat al was aangenomen op 4 april 2019 staat over communicatie het volgende:

Welk besluit ook genomen wordt, communicatie is cruciaal voor de kans van slagen. Daarom willen we nu ook niet op voorhand een "standaard communicatieplan / strategie" presenteren. Elke besluit vraagt om een andere communicatieaanpak (= maatwerk) met daarin de juist gestelde kaders, de juiste communicatiemiddelen en een overdacht verwachtingsmanagement (zowel intern als extern). Eerst moet duidelijk zijn welke richting wordt gekozen. Aan de hand daarvan wordt er een communicatiestrategie bepaald. Uiteraard is het uitgangspunt duidelijke, concrete, regelmatige en op de verschillende doelgroepen gerichte communicatie (ook op basis van de bevindingen uit de gesprekken en de flitspeiling) en waar mogelijk worden bewoners erbij betrokken. Dit is belangrijk voor het verkrijgen en vergroten van het draagvlak.

1. Wanneer wist u dat invoering per 1 oktober 2019 wellicht niet haalbaar was en vindt u dat u de gemeenteraad hierover tijdig heeft geïnformeerd? Graag een toelichting.
2. Wat heeft u tussen 4 april 2019 en 1 oktober 2019 gedaan om te komen tot uw initiële uitgangspunt om per 1 oktober 2019 de inzameling van het restafval aan huis voortaan 1x per 4 weken uit te voeren?
3. Waarom is nu pas uw communicatiestrategie met een daarbij behorende kalender gereed?
4. Waarom bleek de besluitvorming van 4 april 2019 logistiek niet haalbaar?
5. Waarom heeft u nog geen keuze kunnen maken welk biologisch afbreekbaar zakje er gebruikt moet worden ten behoeve van het GFT-aanrechtbakje?
6. Waarom heeft u nog geen keuze kunnen maken welk GFT-aanrechtbakje beschikbaar wordt gesteld aan onze inwoners?
7. Wanneer is het haalbaarheidsonderzoek nascheiding gereed?

8. Waarom zijn de locaties waar de gemeente luiers en incontinentiematerialen willen verzamelen nog niet aangeschreven en gaat u dat pas deze week doen?
9. Welke financiële consequenties zijn er mee gemoeid door het uitstellen van het raadsbesluit? In uw communicatiestrategie mikt u op verschillende doelgroepen om beter afvalscheidingsgedrag te realiseren, bewustwording over het belang en de schaarste van zuivere grondstoffen, het besef dat de moeite die ze doen met afval scheiden beloond wordt en het besef dat het zuinig omgaan met grondstoffen belangrijk is de toekomst volgende generaties.
10. Vormt deze aanpak dan niet de basis om te komen tot een weloverwogen keuze om het huidige beleid van de inzameling van het restafval aan huis te beoordelen? Graag een toelichting.

Namens,

Michael Yap, PvdA
Marion Heessels, SP
Karen Suijkerbuijk-Ader, ChristenUnie
Arwen van Gestel, VLP
Eric de Regt, Roosendaalse Lijst
Harm Emmen, D66
Jac Wezenbeek, fractie Wezenbeek
Roger van Nassau, CDA

Wij beantwoorden de vraag als volgt:

1 In de eerste week van september werd ons duidelijk dat de invoering in het 4e kwartaal van dit jaar niet haalbaar en niet verstandig zou zijn. In juli zou er een nieuwe landelijke zogenaamde 'wel/niet lijst' voor de inzameling van kunststof verpakkingen komen. Dit werd uitgesteld tot september. In de eerste week van september bleek dat de lijst pas in december bekend wordt. Ook de landelijke 'wel/niet lijst' voor GFT zou eerder bekend zijn, maar die komt ook pas in december. Het is onverstandig om eerst te starten met communiceren en per 1 januari de regels weer te moeten veranderen. Juist op basis van zorgvuldige communicatie heb ik besloten de invoering op 2 maart 2020 te laten plaatsvinden.

Ik had de raad twee weken eerder een update van onze acties en planning kunnen sturen.

Over de veronderstelde invoeringsdatum 1 oktober zijn geen vragen van inwoners binnengekomen bij het klantcontactcentrum van de gemeente. Deze datum was ook niet met onze inwoners gecommuniceerd. We gaan het systeem vanaf de start nauwgezet volgen.

2 Zonder uitputtend te kunnen zijn, volgt onderstaand een opsomming van de activiteiten die zijn opgepakt:

- Er zijn meerdere gesprekken gevoerd met deskundigen over:
 - de keuze van GFT zakjes en bakjes;
 - de benodigde systeemaanpassingen en distributie die bij de invoering horen;
 - de praktische uitvoering van de luierinzameling;

- het starten op basisscholen met het scheiden van verpakkingen en etensresten;
- het scheiden van afval door arbeidsmigranten

- De afvalcoach is geworven en ingewerkt;
- Voor medisch afval hebben we verschillende oplossingen kunnen bedenken samen met zorgaanbieders;
- Op dit moment zijn inmiddels 19 basisscholen een intentieovereenkomst gesloten voor 'Schoon Belonen' (o.a. het scheiden van verpakkingsmateriaal op school).

Diverse andere scholen hebben aangegeven hierbij ook aan te willen sluiten.

- Er zijn op diverse scholen gastlessen verzorgd m.b.t. afval en het scheiden van afval.

3 De communicatiestrategie en de communicatiekalender moeten zorgvuldig tot stand komen. Dit vraagt tijd en kan niet van achter het bureau bedacht worden. De gemeente kan en moet dit niet zelf bepalen, afstemming met anderen is van groot belang. Daarnaast zijn de nodige gesprekken gevoerd met Saver om onze strategie en communicatie acties af te stemmen en goed te plannen. Ook is een heldere taakverdeling gemaakt. Onze communicatie is niet alleen gericht op het informeren van bewoners dat 1 maal per 4 weken wordt ingezameld. Communiceren over etensresten in het restafval is belangrijk en complex. De strategie is gericht op bewustwording, gedragsverandering en comfortaanpak. Dat is niet eenvoudig en vraagt om een doordachte communicatiestrategie en implementatieplan.

4 Zie vraag 1

5 Dit is geen kwestie van snel een keuze kunnen maken. Het gaat om het gehele systeem dat goed uitgewerkt moet zijn. Landelijk speelt erg veel op het gebied van huishoudelijk afval. Er is een flinke landelijke discussie gaande over het gebruik van zakjes voor de inzameling van GFT. En dan vooral over het materiaal waar het van gemaakt is. De producteisen van het zogenaamde 'kiemplantlogo' (herkenbaar logo voor inwoners) zijn achterhaald en in diverse zakjes zitten stoffen die het compostering- en vergistingsproces verstoren. Op landelijk niveau is er de afgelopen maanden onderzocht en gediscussieerd en het resultaat hiervan wordt pas eind november bekend gemaakt. Dan zal ook een advies worden gegeven over hoe om te gaan met zakjes en welke wel/niet te gebruiken (zakje van papier of van de diverse soorten biomateriaal).

6 We hebben uitgebreid onderzocht welke bakjes wel en niet werken. Hierbij is ook gebruik gemaakt van kennis van andere gemeenten. De keuze van het bakje hangt echter af van het zakje (grootte en vorm). Vooral bij het gebruik van papieren zakje is de keuze voor het bakje beperkt. Zodra op landelijk niveau een advies is afgegeven over het gebruik van zakjes, weten we ook welke bakjes we kunnen gebruiken. E.a. moet op elkaar afgestemd zijn. Ook willen we de moties goed en zorgvuldig uitvoeren. Dat vraagt om gedegen onderzoek, zeker in een domein waar volop veranderingen en ontwikkelingen gaande zijn. Het vraagt dus om maatwerk, onderzoek, testen en uitvragen.

7 Het gaat hier om wat er praktisch en financieel haalbaar is. Wat het praktische betreft heeft Saver reeds gesprekken gevoerd met diverse partijen (o.a. afvalverwerkers). Op dit moment wordt eerst gefocust op het succesvol invoeren van 1x/4 weken restafval. Daarna worden de gesprekken over nascheiden vervolgd. De betaalbaarheid van nascheiding hangt grotendeels af van de landelijke financiële bijdrage voor de kunststof verpakkingen. Het afgelopen jaar is er landelijk (o.a. vanuit de VNG) gesproken over een nieuwe vergoedingsstructuur voor kunststof verpakkingen. Deze is in concept gereed en wordt, als alles volgens plan verloopt, in december 2019 vastgesteld. Over de vergoeding bij nascheiding is nog niet gesproken. Deze gesprekken zullen in 2020 plaatsvinden.

8 Er zijn gesprekken gevoerd, o.a. over de manier van inzamelen en de locaties. Hierbij is ook ervaring gebruikt van omliggende gemeenten. Het heeft geen nut een inzamelsystematiek voor te stellen die niet goed werkt of te duur is. De brief is dus niet het eerste contact maar het sluitstuk van een daaraan voorafgaand proces.

Overigens zijn de kosten voor inzameling en verwerking van luiers en incontinentiemateriaal zoals Saver ze heeft opgegeven, doorgerekend naar prijspeil 2020. Deze zijn:

- De plaatsingskosten voor de containers (eenmalig): € 451,38
- De huur van 65 containers (jaarlijks): € 11.030,58
- Inzameling op 50 locaties, ingeschatte kosten door Saver (jaarlijks): € 69.454,79
- Verwerkingskosten op basis van 450 ton per jaar : € 36.320,-

(ervaringen andere gemeenten)

Omdat er wellicht iets meer containers en locaties komen dan vooraf is ingeschat, staat er nu €85.000,- in de begroting voor de eerste 3 genoemde kosten. De verwerkingskosten zijn opgenomen bij de stortkosten in de hoeveelheid restafval. Er wordt afgerekend naar aanleiding van werkelijke kosten. Minder aanbod van luiers betekent een lagere factuur.

9 Geen. Invoering 1e kwartaal 2020 heeft geen financiële consequenties.

10 Alleen een campagne is niet voldoende. Een externe prikkel is wel degelijk nodig. De manier van denken over en omgaan met afval moet veranderen. Dit is alleen te bereiken door een combinatie van een stimulerende prikkel en de juiste communicatie en ondersteuning aan de inwoners. Zie ook het resultaat van diffar. Dit is op dezelfde manier tot stand gekomen. Eén keer per 4 weken inzamelen is er juist gericht op dat mensen de restafvalbak niet als 'gemakbak' zien, maar gedwongen worden om te kijken naar het gescheiden inzamelen van de grondstoffen. Willen we in de toekomst naar nascheiding, dan is het keihard nodig dat er geen gft een etensresten meer in het restafval zit.

Met vriendelijke groet,

Namens het college van burgemeester en wethouders,

Drs. C.F.G.R. Koenraad